

בס"ד. שיחת יום א' פ' קרח, כ"ד סיון, ה'תשכ"ג.

— לקבוצת תלמידים ותלמידות דישיבת „אחייתמימים” בוסטון, בחדרו הק' —
בלתי מוגה

מסתמא יודעים אתם שהיום מתחילים ללמוד פרשת קרח. יש הרבה סיפורים במדרשי חז"ל אודות מחלוקת קרח עם משה רבינו, וככל סיפורי התורה — הרי הם "תורה" והוראה לכל אחד ואחד מאתנו.²

אחד מהסיפורים הוא³:

קרח שאל את משה רבינו, מה דינו של "בית מלא ספרים" — האם הוא חייב במזווה? קרח טען: במזווה יש רק שתי פרשיות של תורה, ואם הבית מלא ספרים אין סיבה שיהי' מחוייב לקבוע מזווה של שתי פרשיות קטנות על הפתח. ועל זה ענה משה רבינו, שאעפ"כ יש מצוה לקבוע מזווה גם על פתחו של בית זה המלא ספרים.

וזוהי הוראה לכל אחד מאתנו, ובפרט לתלמידי ותלמידות ישיבה — שכן, ישיבה אמיתית, מקום שהתלמידים לומדים כדבעי, הרי היא מליאה עם הרבה ידיעות מתורתנו הקדושה, ואפשר להמשיל אותה ל"בית מלא ספרים"; ומכל מקום אין זה מספיק, וחייבים לקבוע מזווה על פתחה. יש הרבה טעמים ורמזים למצות מזווה, ואחד הטעמים העיקריים הוא, כדי לקבוע הפרשיות "שמע ישראל" ו"והי' עם שמוע" על פתח הבית. תוכן פרשה ראשונה הוא שיהודי מקבל על עצמו עול מלכות שמים, ובפרשה השני' מקבל על עצמו עול מצוות⁴, מצוות עשה ומצוות לא תעשה. וכאשר קובעים פרשיות אלו על פתח הבית, הרי זה מביא את האדם לידי הכרה, שבית זה מוקדש להקב"ה ונשמר על ידו יתברך⁵. וכאשר יוצא מן הבית ונכנס אליו, זוכר תמיד שהוא וכל נכסיו נתונים תחת מלכותו יתברך⁶.

וזוהי ההוראה:

(3) במדב"ר ריש פרשתנו (קרח, פי"ח, ג).
תנחומא שם ב. ועוד.
(4) ראה רמב"ם סוף הל' מזווה. טור יו"ד
סרפ"ה.
(5) ברכות רפ"ב.
(6) ע"ז יא, א. ז"ח רות (פד, ד) בארוכה.

(1) ראה רד"ק לתהלים יט, ח. גו"א ר"פ
בראשית (בשם הרד"ק). זח"ג נג, ב. קנב, א.
(2) בהבא לקמן — ראה גם מכתב יום א'
פ' קרח שנה זו (אג"ק חכ"ב ע' תסד ואילך).
שיחת יום ג', כ"ו סיון (לקמן ע' 94 ואילך).

לא מספיק הענין של רכישת ידיעת התורה לבד. בודאי שישנה מצוה של תלמוד תורה, ללמוד ולידע התורה עד כמה שאפשר, אבל רכישת ידיעות, ואפילו להכניסן בתוך "ביתו" הפרטי — אינו מספיק. הלימוד צריך להביא לידי קיום המצוות וצריך לחדור לעצם האדם וכל פרטי חייו.

אסור שידיעת התורה תהי' מידע תיאורטי — שאינו משפיע על חיינו וכל פרטי החיים.

מצות מזוזה צריכה לחדור לתוך כל מהותנו, ולהורות לנו שכל פרט ופרט מחיינו ורכושנו, כולל הגוף ונשמה שלנו, נתונים המה תחת מלכותו של הקב"ה — על ידי ההתבוננות, כשיוצאים ונכנסים להבית, ב"שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד"⁸, שהקב"ה הוא אחד ומיוחד ומושל ושולט בכל העולם כולו ועל כל אשר בו⁹.

ואותו הדבר הוא בענין לימוד התורה בישיבה:

תקוותי וברכתי שתעלו "מחיל אל חיל" ברכישת ידיעות התורה, אבל העיקר הוא שהלימודים יחדרו את כל חייכם, ואזי תרגישו בכל רגע ובכל מעשה ש"השם אלקינו השם אחד", גם בארצות-הברית, ובכל מעשה דיבור ומחשבה של חיי היום-יום, לא רק בשבת ויום-טוב אלא אפילו בימות החול.

מתקרבים לסוף שנת הלימודים. הכל יודעים שאין "סוף" לתורה ומצוות, אלא רק חילוף ושינוי מצורה אחת לצורה אחרת — מטוב ליותר טוב, ומיותר טוב להכי טוב.

הקב"ה יברך אתכם להצליח בתורה ובקיום המצוות בחיי היום-יום, ובכל השייך למשפחותיכם והוריתכם.

נסיעה טובה לבוסטון, ואשמח אם תמסרו דרישת שלום ממני לכל חבריכם, וגם למסור להם תוכן הדברים דלעיל — ההוראה מהמשל של חז"ל מ"בית מלא ספרים" שמכל מקום חייב במזוזה. קייץ בריא, וכאמור לעיל, הצלחה רבה בכל מעשיכם.

9 ראה סמ"ק הובא בב"י או"ח סס"א. שו"ע ואדה"ז שם ס"ו.

7 ראה קידושין מ, ב. וש"נ. 8 ואתחנן ו, ד.